

NY ordning over LMD sitt statsbudsjett (Kap. 1149, post 60)

Tilskudd til utbedring av flaskehalser for tømmertransport på kommunale veier
Gjelder tilskudd til utbedring av flaskehalser for tømmertransport på kommunale veier.
Søknadsfrist 1.september

Dagens innhold

Bakgrunn

A. Om tilskuddsordningen

B. Formål

C. Hvem kan søke

1. Før søknad (info før utfylling)

- Hva kan kommunen søke om midler til
- Eksempler på tiltak
- Krav til bruksklasser
- Krav til veistandard
- Hva som inngår i søknadsgrunnlaget

2. Utfylling av søknad

- Dette må fremgå av søknaden
- Dokumentasjon av nytte

3. Behandling av søknaden

- Vurderingskriterier
- Prioriterings- og tildelingskriterier
- Tilskudd

4. Svar og utbetaling

Hvor mye brukes vegene til tømmertransport?

Tømmertransport med vogntog
80-90 % er innom fylkes- eller kommunal veg

2,0 km, skogsbilvei

1-2 km kommunal veg

2-5 km fylkesvei

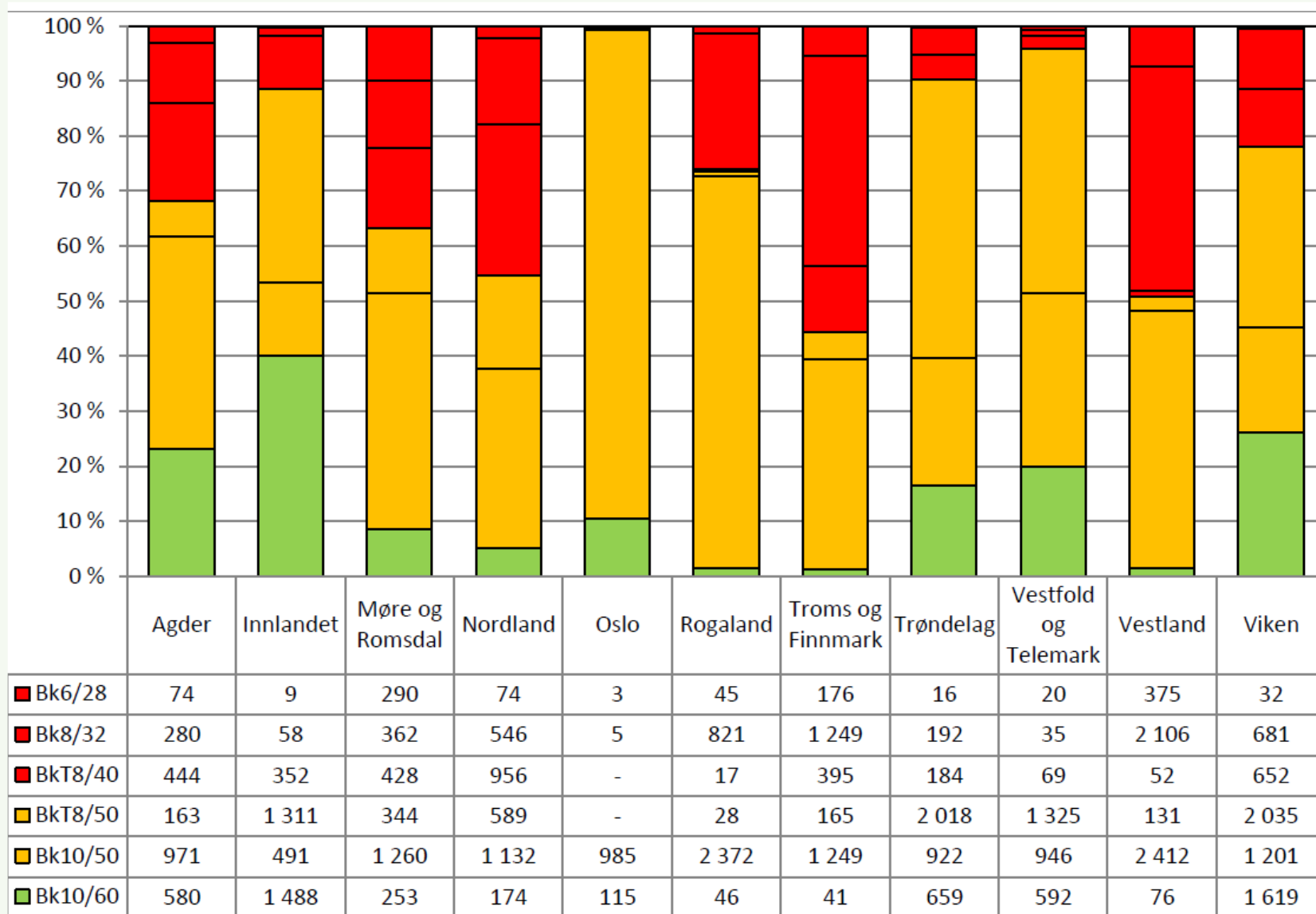
50 km, riksvei for sagtømmer

100 km, riksvei for massevirke

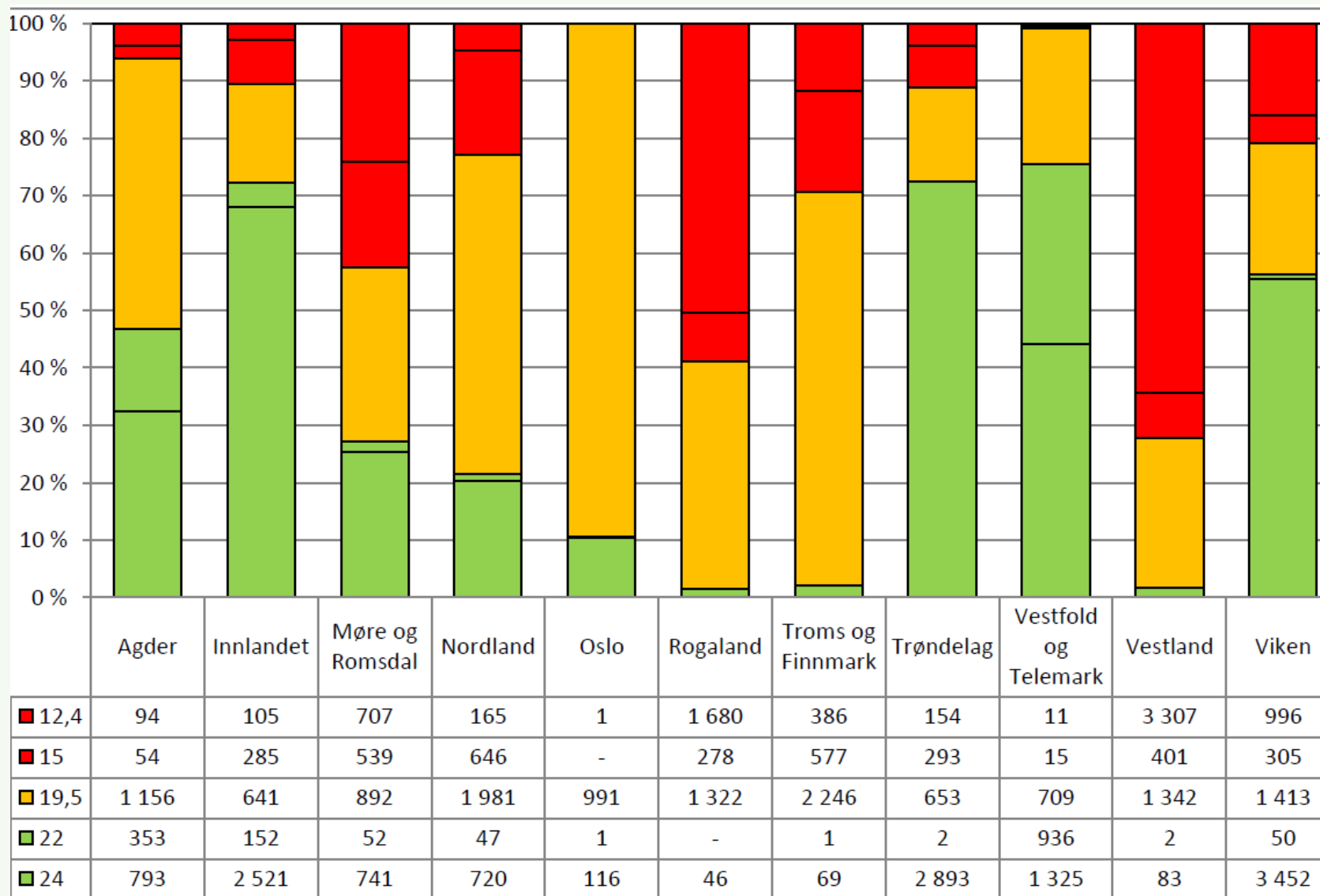

Skognæringa
Kyst SA

Fordeling av bruksklasser og totalvekt i det kommunale vegnettet – Veglista tømmer 2021

Fordeling av tillatt vogntoglengde i kommunevegnettet – Vegliste tømmer 2021

Fakta om tømmertransport

- Transportkostnad er den største konkurranseulempen for Norge
- Transport er den største utslippskilden i Norge
- Dagens transportutstyr er bygd for 10 tonns aksellast, 24m/60 tonn
- **85% (!)** av kommunevegene i Norge er ikke tillat for slikt standard utstyr
- Tømmerbilen har tvillinghjul og overlegne sporingsegenskaper

Vi må ha en løsning på de kommunale flaskehalsene
Skognæringa Kyst har lansert et flaskehalsprogram som skal

1. Motivere kommunene til å oppklassifisere vegnettet administrativt
2. Finansiere noen av de fysiske flaskehalsene

A. Om tilskuddsordningen

Formål: Styrke infrastrukturen for tømmertransport

Tiltak: Utbedring av flaskehalser på kommunale og fylkeskommunale veier

Budsjett: 25 mill. kr i tilsagnsfullmakt 2026

- 10 mill. kr til utbetaling i 2026

Prioritering: Flaskehalser på kommunale veier
Bakgrunn: Flaskehalser gir økt omlasting, høyere kostnader og redusert trafiksikkerhet
Forvaltning: Landbruksdirektoratet – ansvar for retningslinjer, søknadsbehandling og vedtak

Formål og søkere

B. Formål

- Formålet er å utbedre infrastruktur for tømmertransport, med vekt på utbedring av prioriterte flaskehalser på kommunale veier.

C. Hvem kan søke?

- Alle kommuner kan søke om tilskudd etter denne ordningen.

1. Før søknad

Hva kan kommunen søke om midler til:

- Kostnadene ved fysisk utbedring av flaskehalser for tømmertransporten på kommunale veier.
- Med flaskehals menes et punkt, eller en kort strekning, på veien som hindrer eller begrenser hvilken type tømmerbil og tilhenger som kan benyttes til transport av tømmer.

Eksempler på tiltak:

- Utbedring av avkjørsler
- Fjerning av høydebegrensninger
- Forbedring av kurvatur
- Økning av veibredde
- Forsterkning eller utskiftning av bruer
- Utbedring av bæreevne
- Møteplasser
- Utbedring av høybrekk og lavbrekk
- Reduksjon av stigning

Krav og tilskuddsordning – flaskehalser tømmertransport

Bruksklasser

- **Innland:** Oppgradering til Bk10, 60 tonn, 24 m vogntog
- **Kyst:** Min. Bk10, 50 tonn, 19,5 m vogntog
  - *Unntak: BkT8 kan godkjennes i særskilte tilfeller*

Veistandard

- Minimum veiklasse 2 (Normaler for landbruksveier)
- Skogbrukets veiplanleggere med godkjent planleggerkompetanse eller tilsvarende kan benyttes

Tilskuddsgrunnlag

- Basert på dokumenterte kostnader (eks. mva)
- Må være nødvendige og direkte knyttet til tiltaket
- Gjelder arbeid, maskiner, materialer og planlegging
- Ekstra kostnader utover behov dekkes ikke

Tilskudd

- Inntil 80 % tilskudd av godkjente kostnader
- Maks 4 mill. kr i tilskudd per prosjekt

2. Utfylling av søknad

Dette må framgå av søknaden:

- Opplysninger om søker.
- Opplysninger om tiltaket berører direkte eller indirekte andre grunneiere.
- Beskrivelse av tiltak for utbedring og type flaskehals(er).
- *Redegjørelse av konsekvenser flaskehalsen gir for tømmertransporten i dag.*
- *Redegjørelse og dokumentasjon av forventet nytte og effekt for tømmertransporten ved en eventuell utbedring av flaskehalsen(ene).* Om utbedring av flaskehalsen er utløsende for mer effektiv tømmertransport fra skogen og helt fram til kai eller industri.
- Veiliste før flaskehalsutbedring og forventet oppdatert veiliste etter utbedring.
- Beskrivelse av øvrig veinett (inkl. bruksklasser) langs transportaksen fra skogen og fram til kai eller industri.
- Om tiltaket planlegges etter minimum Normaler for landbruksveier veiklasse 2 eller tilsvarende.
- Planstatus for tiltaket. Det må gjøres en vurdering av om det er sannsynlig å få byggetillatelse og eventuelt dispensasjon fra reguleringsplan.
- Et realistisk budsjett med detaljert kostnadsoverslag.
- En finansieringsplan som viser finansiering av tiltaket for utbedring av flaskehalsen. Full finansiering må være på plass før søknad.
- En fremdriftsplan for tiltaket med forventet tidspunkt for oppstart og sluttrapportering.
- Kart i målestokk 1:5 000 eller 1:10 000, samt oversiktskart i målestokk 1:50 000. Bilder av flaskehals(er) og skisser for planlagt tiltak.

Søknaden videre

Dokumentasjon av nytte:

Effekter og nytte kan dokumenteres på to ulike måter.

For fylkene Vestland, Rogaland, Møre og Romsdal, Trøndelag, Nordland og Troms:

Det kan tas utgangspunkt i Transportøkonomisk institutts (TØI) rapporter om samfunnsøkonomisk nytte av å fjerne flaskehalsene i tømmertransporten på kommunale veier.

Eventuelle endringer i veistandard og/ eller tømmertilgang siden rapportene ble utarbeidet må beskrives, som:

- Avvirket volum
- Endringer i veistandard

For øvrige fylker: Det må gis en vurdering basert på:

- Veilista til Statens vegvesen.
- Tilgjengelige skogressurser og tømmervolum som kan utløses ved fjerning av flaskehalser.
- Beregning av transportgevinst. Her er en mulig metode for enkel beregning av transportgevinst.
- Det bør redegjøres for metode og forutsetninger brukt i beregningene.

Beregning av nytte av flaskehalutbedring på kommuneveg

Gevinstberegning: $GV = V20 \times TKV \times KM \times NL2 / NL1$

GV: Gevinst

V20: Volum skal gå over vegen neste 20 år

TKV: Transporttariff (60 tonn), variabelt ledd pr km = 1,20 kr/ m3km

KM: Gjennomsnittlig transportlengde fra hentested til leveringssted

NL1: Nyttelast før utbedring

NL2: Nyttelast etter utbedring

Hjelpetabell: Nyttelast tømmer for de ulike bruksklassene

Ikke hensyntatt: Reduserte utslipp, økt trafikksikkerhet, redusert vegslitasje.

(NB! Den samfunnsøkonomiske gevinsten vil være mye større.)

Hjelpetabell: Nyttelast tømmer for de ulike bruksklassene

Bruksklasse	Nyttelast	Nyttelast	Bruksklasse	Nyttelast	Nyttelast	Bruksklasse	Nyttelast	Nyttelast
langhenger	(tonn)	(M3)	korthenger	(tonn)	(M3)	uten henger	(tonn)	(M3)
BK10/60-24m	38	42,2	BK10/50-19,5m	29	32,2	BK10/50-15m/12,4m	8	8,9
BK10/50-24m	28	31,1	BKT8/50-19,5m	23	25,6	BKT8/50-15m/12,4m	6	6,7
BKT8/50-24m	28	31,1	BKT8/40-19,5m	19	21,1	BKT8/40-15m/12,4m	6	6,7
BKT8/40-24m	18	20,0	BK8/32-19,5m	11	12,2	BK8/32-15m/12,4m	4	4,4
BK8/32-24m	10	11,1	BK6/28-19,5m	7	7,7	BK6/28-15m/12,4m	2	2,2

Eksempel: Oppklassifisering fra BKT8/50-19,5m til BK10/60-24m. 20.000m3 skal ut i nedslagsfeltet. Gjennomsnittlig transportlengde er 80 km.

Gevinstberegning	V20	TKV	KM	NL2	NL1	GV
	(m3)	(m3km)	(km)	(tonn)	(tonn)	(kr)
	20 000	1,20	80	38	23	kr 3 172 174

3. Behandling av søknaden

Landbruksdirektoratet behandler søknad og fatter vedtak for den enkelte søknad.

Vurderingskriterier:

Følgende kriterier legges vekt på i vurderingen av søknaden:

- Om søknaden er fullstendig utfylt.
- Om tiltaket fører til en oppgradering av bruksklasse i veilista, Bk10/24m for kommuner i innlandsfylker eller minimum Bk10/19,5m for kommuner i kystfylker. (*BkT8/19,5m kan godkjennes i særskilte tilfeller*)
- Om tiltaket har stor gevinst for tømmertransporten.
- Om tiltaket er klart til oppstart og en vesentlig del av tiltaket gjennomføres i inneværende søknadsår.
- Om tiltaket er planlagt etter [Normaler for landbruksveier](#) veiklasse 2, eller tilsvarende.

Behandling av søknaden videre

Prioriterings- og tildelingskriterier

- Høy prioritet til tiltak med stor effekt for tømmertransport
- Prioriterer områder med stort tilgjengelig tømmervolum
- Tiltak som gir mer effektiv transport helt til industri
- Ønsker geografisk spredning av tiltak
- Landbruksdirektoratet kan prioritere søknader ulikt

Tilskudd og frist

- Inntil 80 % støtte, maks 4 mill. kr
- Gjennomføringsfrist: inntil 2 år

Vurdering av tilskuddsandel

- Baseres på:
  - Nytte for transport
  - Utløsning av skogressurser
  - Kostnadseffektivitet
- Kan reduseres ved unødvendig høy veistandard

4. Svar og utbetaling

Svar på søknad

- Sendes via e-post eller brev
- Offentliggjøres på Landbruksdirektoratets nettsider
- Forventet svar: ca. **3 uker etter søknadsfrist**

Klage

- Kan sendes til Landbruksdirektoratet
- Klagefrist: **3 uker**
- Behandlingstid: ca. **4 uker**
- Departementet behandler saken ved behov

Utbetaling

- Inntil 75 % utbetales underveis
- 25 % etter ferdigstilling og godkjent sluttrapport/regnskap
- Sluttrapport må inkludere oppdatering i veiliste
- Utbetales av Landbruksdirektoratet

Utbetaling og rapportering

Delutbetaling

- Anbefalt å be om utbetaling underveis
- Krever utbetalingsanmodning med prosjektrekskap
- Sendes til Landbruksdirektoratet (med projektnavn, referanse-, org.nr. og kontonr.)

Sluttrekskap

- Leveres ved projektslutt
- Må samsvare med opprinnelig budsjett og finansieringsplan

Kontroll

- Midlene skal kunne etterprøves til enhver tid
- Kan kontrolleres av Landbruksdirektoratet og Riksrevisjonen
- Kan innebære stedlig kontroll

Endringer og tilbakebetaling

Endringer i prosjektet

- Endringer eller forsinkelser må meldes så tidlig som mulig
- Må oppgi årsak og ny fremdriftsplan

Tilbakebetaling og avkorting

- Kan kreves ved feilutbetalinger, regelbrudd eller feil opplysninger
- Tilskudd kan reduseres eller trekkes tilbake
- Gjelder også hvis prosjektet ikke gjennomføres som planlagt
- Allerede utbetalt tilskudd kan kreves tilbake

Oppsummering vedr. søknader om tilskudd til opprusting av kommuneveier som er viktige for tømmertransporten

Send inn alle søknader om opprusting og som er viktige for tømmertransporten i din kommune (jfr. prioriterte i TØI rapporten)

Skriv tydelig i søknaden:

- 1. Om arbeidet kan startes opp fysisk straks en får statstilskudd.**
- 2. Om søknaden trenger kommunalt vedtak (byggetillatelse el.l) og i så fall hvor lang tid det vil ta.**
- 3. Om søknaden trenger regulering eller reguleringsendring og hvor lang tid det ventelig vil ta.**
- 4. Annet**

Les retningslinjene grundig og gjør så godt dere kan innen fristen 1. september.

Gode og mange søknader er viktig, ikke minst for om våre politikere vil satse videre på denne ordningen.

FJELL

KYST

KYST

SKOG